

Suzana Blagonić

MALI POJMOVNIK:

- ↑ Volonter je, naravno, (super) osoba koja volontira.
- ↑ Organizator volontiranja je (neprofitna) organizacija koja uključuje volontere u obavljanje nekih aktivnosti i brine o dobrobiti svojih korisnika i volontera.
- ↑ Korisnik volontiranja je osoba ili organizacija koja prima usluge volontera.

Danijela Ustić

UN-ovo izvješće kaže da je volonterstvo navika srca i građanska vrlina, a nešto više o toj temi rekle su nam Danijela Ustić iz Obiteljskog centra Istarske županije i Suzana Blagonić iz udruge Suncokret iz Pule.

ŠTO JE TO VOLONTERSTVO?

Zakon o volonterstvu kaže da je volontiranje „dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, /.../, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje“. Malo manje suhoparni mogli bismo reći da volontiraš kada na neki način pomažeš drugim osobama ili cijeloj zajednici, a da za to ne tražiš ništa zauzvat. Također je važno da te s tvojim volonterским zadatkom spojila neka neprofitna organizacija (npr. udruga ili ustanova) koju se tada naziva organizatorom volontiranja. To znači da, primjerice, podučavanje susjeda korištenju interneta nije volontiranje (iako je itekako lijepa i dobrodošla pomoć), a podučavanje ljudi korištenju interneta u domu za starije koji je tražio volontere baš za taj zadatak jest volontiranje. Isto tako, nije volontiranje rad bez novčane naknade (makar bio za nečiju dobrobit) koji ljudi ponekad moraju obaviti da bi profesionalno napredovali (učenička ili studentska praksa, vježbenički staž i slično).

Uz sve to, vjerujemo da svaka osoba koja je ikada volontirala ima i svoju dodatnu definiciju – što sve njoj ili njemu znači volontiranje.

VOLONTERSKI CENTAR ISTRE

Volonterski centar Istre (VCI – u ovom trenutku još neregistriran kao pravna osoba, nadamo se tome u prvoj polovici 2012.) nastao je kao zajednički projekt šest organizacija. Svrha osnivanja volonterskog centra je doprinos razvoju kulture volontiranja na području Istarske županije te podizanje kvalitete života građana.

Volonterski centar promovirat će vrijednosti volontiranja. VCI će inspirirati, motivirati i stimulirati interes prema volontiranju promičući na pozitivan način dobrobiti volontiranja. Razmje-

Po mnogim se zemljama organiziraju najraznovrsniji kam-povi te, ako želiš i volontirati i putovati, gotovo svatko može pronaći nešto za sebe.

VCI U BROJKAMA:

- veći je broj udruga i institucija prijavljenih u bazu u odnosu na razdoblje prije provođenja projekta (0 – 21),
- veći je broj osoba zainteresiranih za volontiranje u odnosu na razdoblje prije provođenja projekta (0 – 27),
- provedena je 1 jednodnevna radionica o me-nadžmentu volontera za sedam organizacija,
- 2 konzultacijska sastanka i više telefonskih razgovora s organizatorima volontiranja,
- 6 radionica „Volontiram!“ u Puli, Pazinu, Rovinju i Labinu,
- 2 volonterske akcije, projekt je prezentiran lokalnoj upravi i samoupravi, obrazovnim institucijama, održan je okrugli stol te više gostovanja u lokalnim medijima (radio i TV), članci i oglasi u tiskanim medijima, objavljen je Međunarodni dan volontera i sudjelovali smo u akciji „Hrvatska volontira!“,
- na uzorku od 1000 ispitanika utvrđeno je da volontira oko 5% građana,
- novije istraživanje na uzorku od gotovo 700 studenata Sveučilišta u Zagrebu potvrdilo je da volontira čak 32% studenata, a 7% njih svaki tjedan.

Jedna od aktivnosti Volonterskog centra je i organiziranje akcija koje pridonose rješavanju konkretnih problema/potreba u zajednici, omogućuju uključivanje većeg broja volontera različitih dobnih skupina i profila te promoviraju volonterstvo.

U 2010. godini provedena je akcija „Želim proći!“ čiji je cilj bio ukazati na problem s kojim se suočavaju osobe s invaliditetom, roditelji s malom djecom, djeca i drugi građani kada su automobili nepropisno parkirani. U akciju su se uključile udruge osoba s invaliditetom te 45 volontera. Tiskanje materijala za tu akciju financijski je omogućila Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnoga društva.

U 2011. projekt Volonterski centar Istarske županije financijski su podržale Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Istarska županija.

U 2011. godini provedene su dvije volonterske akcije s ciljem promoviranja organizatora volontiranja i vrijednosti volonterstva. U prvu je akciju uključena talijanska srednja škola u Puli te je 21 učenik te škole pripremljen i uključen u rad s odraslim osobama s kombiniranim teškoćama. U obilježavanje Međunarodnog dana volontera uključeno je oko 32 volontera.

JESU LI MLADI ZAINTERESIRANI ZA VOLONTERSTVO?

Mladi se danas više uključuju u volonterske programe posredstvom škola i fakulteta nego što je to bio slučaj još prije nekoliko godina, no i dalje se uglavnom radi o entuzijastičnim pojedincima koji se odlučuju za volontiranje ili jednako entuzijastičnim starijim odraslima koji ih na to nastoje potaknuti i organizirati.

Mladima su možda od redovitog volontiranja zanimljiviji koncepti volonterskih radnih kampova ili volonterske službe koji povezuju volonterstvo s putovanjima ili boravkom u drugim zemljama.

ZAŠTO VOLONTIRATI?

Volontiranje, kada je primjereno interesima i sposobnostima volontera te dobro organizirano, može pozitivno utjecati na mnoga područja nečijeg života: omogućiti nam upoznavanje novih ljudi i stjecanje novih prijateljstava, učenje ili vježbanje vještina koje mogu biti korisne privatno ili profesionalno (od rezerviranja avionskih karata na internetu do timarenja konja, od ažuriranja web stranica do usavršavanja komunikacije), omogućiti ugodno/korisno/zabavno provođenje slobodnog vremena, podići samopouzdanje, dati osjećaj smisla, zadovoljstva, da smo uspješni i/ili korisni (a ne samo lijepi i pametni), može nam biti dobra preporuka za buduću posao, čak nam i poboljšati zdravlje. Daj se i gradiš sebe...

Iz perspektive korisnika ili organizatora volontiranja i društvene zajednice, prednosti kvalitetnog vođenog volontiranja su veći osjećaj solidarnosti i povezanosti među ljudima, poticanje građana na aktivno sudjelovanje, humani-

Radionica o volonterstvu u Pazinu

ziranje, oplemenjivanje ili veću dostupnost nekih vrsta usluga, doprinos ekonomskom razvoju i demokracizaciji.

GDJE VOLONTIRATI?

Moguće je volontirati u različitim neprofitnim organizacijama kao što su udruge, javne ustanove, vjerske zajednice, turističke zajednice itd. S obzirom na šarolikost organizacija, raspon mogućnosti za volontiranje u njima je vrlo velik, barem teorijski. Poslovi koje volonteri obavljaju mogu biti različiti – od pomoći u uredu (unosa podataka, telefoniranja, fotokopiranja, organiziranja knjižnice...) ili organizaciji nekog događaja (odlaska u nabavu ili na dostavu, točenja sokova, crtanja putokaza, fotografiranja...), preko čišćenja okoliša, pomoći u učenju, igranja društvenih igara s korisnicima, građevinskih radova pa do provođenja, popravka računala, istraživanja ili drugih poslova za koja su potrebna vrlo specifična znanja. Popis je stvarno beskrajn, bitno je samo da se poslovi obavljaju za dobrobit druge osobe, opću dobrobit ili pak pomoć općem funkcioniranju organizacije koja se na neprofitan način bavi pružanjem pomoći različitim skupinama ljudi ili razvojem zajednice.

POZIV

Sve zainteresirane za volonterski rad pozivam da posjete web stranicu www.pula.org/volonterskicentar, pregledaju bazu podataka te svoja pitanja pošalju na e-mail: volonterskicentar@pula.org ili nazovu broj telefona 092/304-2976 (uto, sri, čet, 9 - 12 h)

Može se volontirati i u inozemstvu, u volonterskim kampovima (koji u pravilu traju oko dva tjedna, a organiziraju se i u Hrvatskoj) ili na dugoročnijim projektima, odnosno volonterskoj službi (od nekoliko mjeseci do godinu dana). Za to je potrebno biti punoljetan, a ostali kriteriji ovise o svakoj pojedinoj organizaciji koja prima volontere. Najsigurnije je na volontiranje u inozemstvu krenuti preko posrednika – u Hrvatskoj je to Volonterski centar Zagreb (www.vez.hr). Najčešće volonter sam plaća prijevoz i manju naknadu (tzv. participation fee – taj se novac dalje ulaže u razvoj kampova ili organizacije), a ostale troškove pokriva organizator volontiranja.

Volontiranje u inozemstvu može biti odlična prilika za jeftino putovanje, ali to ne bi smjela biti jedina motivacija. Svako volontiranje sa sobom nosi odgovornost prema zadacima koje dobrovoljno odaberemo, organizaciji koja računa na nas i korisnicima s kojima dolazimo u kontakt. Naravno, treba biti odgovoran i prema sebi i ne dovoditi se u situacije koje bi nam mogle biti neugodne (a ako bi zapravo, kad si već u Grčkoj, radije lješkariš ispod sunčobrana na plaži nego bojila školsku zgradu na +40, moglo bi ti biti prilično neugodno - da zamislimo nešto skroz benigno). Po mnogim se zemljama organiziraju najraznovrsniji kampovi te, ako želiš i volontirati i putovati, gotovo svatko može pronaći nešto za sebe.

KAKVI SU VAM PLANOVI ZA 2012.?

U 2012. godini planirano je VCI registrirati kao pravnu osobu s jednom zaposlenom osobom na pola radnog vremena. Provoditi već postojeće aktivnosti, pretežno kroz projekt *Podrška razvoju volonterstva u Istri* da bi se stvorili povoljni uvjeti za razvoj kulture volontiranja.

ITI MOŽEŠ POSTATI VOLONTER, SAMO PRVO PROVJERI:

→ **Imaš li najmanje 15 godina i poslovnu sposobnost.** Prije 15. godine dijete se može uključivati u organizirane odgojno-obrazovne volonterske aktivnosti koje su usmjerene tzv. odgoju za volontiranje i pridonose cjelovitom razvoju djeteta. Maloljetni volonteri i djeca uključena u odgoj za volontiranje posebno se štite i mogu volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonskog zastupnika. Punoletni volonteri moraju imati i poslovnu sposobnost (sposobni su odlučivati sami o sebi).

→ **Obezbeđen kriterij za volonterski rad s djecom ili drugim osobama koje pripadaju nekoj osjetljivoj skupini stanovništva je da osoba nije kažnjavana za određena kaznena djela.**

→ **Ostale kriterije za volontiranje određuje svaki organizator volontiranja za sebe,** ovisno o vrsti aktivnosti u koje želi uključiti volontere pa ti kriteriji mogu biti vrlo različiti od organizacije do organizacije ili čak unutar iste organizacije za različite volonterske pozicije. Kriteriji mogu biti više ili manje formalni i fleksibilni, ovisno o potrebama organizacije (i korisnika volontiranja), trenutno otvorenim volonterskim pozicijama i osobinama te vještinama potencijalnih volontera. Primjerice, ako je organizator volontiranja druga koja se bavi zaštitom životinja i treba volontera za hranjenje životinja, tražit će volontera koji nije alergičan na životinjsku dlaku i dostupan je u određeno doba dana, no ako se javi osoba zainteresirana za volontiranje koja je alergična, možda će joj druga moći ponuditi volontersku poziciju organiziranja skladišta s hranom. Ili, ako neka ustanova traži volontere za provođenje slobodnog vremena s djecom, jednako dobrodošle mogu biti osobe koje znaju plesati, slagati origami ili igrati košarku.